

Kansalaisjournalismi

Kansalaisjournalismi (citizen journalism) tarkoittaa ihmisten **omaehtoista verkkojulkaisemista** ohi virallisten tiedotusvälineiden. World Wide Webin tekniset ominaisuudet ovat tukeneet riippumatonta julkaisemista jo webin alkua ajoista saakka. Varsinaisesti kansalaisjournalismista alettiin puhua 2000-luvun alkuvuosina, jolloin helppokäyttöinen verkkojulkaisumenetelmä blogi yleistyi. Samoihin aikoihin myös digitaalikameroiden, digitaalivideokameroiden, kamerakännyköiden ja erilaisten äänityslaitteiden hinnat alenivat ja ominaisuudet kehittyivät. Mediaelementtien jakamista varten perustettiin uusia verkkopalveluja kuten esimerkiksi YouTube.

Itsenäisiä uutissivustoja

Kansalaisjournalismin hengessä on eri puolille maailmaa perustettu yhteisöllisesti toimitettuja verkkosivustoja, joihin kuka tahansa voi tuottaa sisältöjä. Näihin verkkopalveluihin kuuluu muun muassa Allvoices, korealainen Ohmynews ja suomalainen Nopola News. Joidenkin riippumattomien uutissivustojen jutuille on määritetty vertaisarvioinnin keinoin uskottavuuskerroin, johon vaikuttaa muun muassa jutun laatijan maine kirjoittajana ja artikkelista saatu palaute. Uskottavuuskertoimet on yksi keino, jolla itsenäinen media pyrkii vastaamaan kansalaisjournalismia vastaan suunnattuun kritiikkiin, jonka mukaan toimituksellisen kontrollin puute tuottaa luotettavuudeltaan kyseenalaisia uutisjuttuja.

Kansalaisjournalismi ja perinteinen media

Kansalaisjournalismi ajaa perinteiset tiedotusvälineet kilpailuasemiin. Suomessa omaehtoinen verkkojulkaiseminen nousi ensimmäisen kerran julkisuuteen Kaakkois-Aasian tsunami-onnettomuuden aikoihin 2004, jolloin tieto tapahtumista kulki yksityishenkilöiden verkkosivustojen kautta tehokkaammin kuin valtion virallisten instituutioiden tai perinteisen median kautta.

Ns. perinteinen media on pyrkinyt 2000-luvun puolivälin jälkeen ottamaan kansalaisjournalismin osaksi omaa konseptiaan. Esimerkiksi Helsingin Sanomien verkkosivusto on muuttunut vuosikymmenen aikana (1998-2008) vuorovaikutteiseksi mediaksi, jossa lukijat voivat rajoitetusti osallistua sisältöjen tuottamiseen. Lehti julkaisee nykyisin lukijoiden lähettämiä valokuvia ja videoita. Muut mediat kuten verkkosanomalehti Uusi Suomi tarjoavat kirjoittamishaluisille lukijoille ilmaisen blogialustan, johon tuotettuja sisältöjä linkataan lehden sivustoon.